

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csikszereida, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Megjelenik minden vasárnap.

Felölős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptulajdonos VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 48 kor. (Külföldre 80 K)
Félévre 24 kor. Negyedévre 12 kor. Egyes szám 1 K
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak

Borszék bérbeadása.

Fentti címmel a „Csiki Lapok” legutóbbi számában egy közlemény jelent meg, amely állításaiban a tényekkel ellenkezik, éppen ezért következtetéseiben helytelen, az én személyemmel szemben pedig a borszéki közérdek leple alatt rosszindulatú.

Nem kívánok e kérdésben polemikát előidézni, mert a borszéki ügyet a közbirtokosság közgyűlésének arra jogosult s érdekelt tagjai ettől függetlenül fogják ugyanis eldönteni s akár milyen felülről lekezelt „jó gyergyóiak” ók, nem jönnek ide tanácsért Csikba azokhoz, a kik az ók dolgait egyáltalában nem ismerik s a kiket egy hosszú tapasztalat tanította meg őket arra, hogy innen jót ne várjanak. Mint-hogy azonban a körülmény alkalmas arra, hogy a tájékoztatlan közönséget az én törekvéseim s fáradozásaim felől felvezessem, egy pár tény mégis le kívánok szögezni.

Először Borszék sorsának rendezése kérdésében 1918. év nyarán egy gróf Lázár István, Urmánczy Jenő, Mélik István, Kelemen Adam, dr. Sziny János, dr. Szathmáry István, Cimbalmos Lajos s én, valamint még egy pár tekintélyes birtokosból álló kiküldött bizottság egyhangú javaslata alapján, úgy dr. Sziny elnök, mint Cimbalmos jegyző az egész igazgatósággal s a közgyűléssel egyhangulag foglaltak állást Borszék ujonnan leendő bérbeadása mellett, ók tehát a bérbeadás ellen nincsenek s ha mégis lemondanak, ez a lépésük a bérbeadás tényével összefüggésben nincsen, mert hisz akkor 1918. nyarán kellett volna e miatt lemondjanak.

Másodszor Borszék fürdőt az április 16-iki gyűlésen senkinek sem akarja bérbeadni a birtokosság, sem magyarnak, sem németnek, sem senkinek, hanem csupán a felett fog határozni, hogy közvégye-e a Borszék bérbeadására vonatkozó hirdetményt, vagy ne. E hirdetmény szerint a Borszék iránt érdeklődők augusztus 1-ig jelentkezhetnek az elnökségnél bérleti szándékuk kijelentése, vagy ajánlattétel végett s egy újabb 3—4 hónap alatt az elnökség az ilyen jelentkezőkkel részletesen tárgyalna. E mellett a hirdetmény mellett, — ha az kibocsátatik s ha ennek folytán minden tekintetben megfelelő reflektáns akad — egy szerződés a legjobb esetben is csak az 1921. évben köthető meg s így Borszék újra építése érdekében az első kalapácsütés 1921. évben is aligha történhetik már meg.

Es végül, minthogy mindenügyben az ügy lényegének s az összes fennforgó körülményeknek teljes ismerete nélkül véleményt mondani nem lehet, én mint a borszéki közbirtokosság elnökségének egyik tagja, arra kérem a „Csiki Lapok” szerkesztőségét, hogy ebbe az ügybe a jövőben még a közérdek címén is, csak a tények kellő ismerete után igyekezzenek állást foglalni, mert a tényeknek a történet módon való „leszegezése” semmiképpen sem közérdek.

Csikszereida, 1920. évi április hó 13-án.

Dr. Gaal Endre,
Csikvármegye magánjainak igazgatója,
a borszéki közbirtokosság elnöke.

Multkori cikkünkre Gaal Endre ur felszisz-szen és szokásos csallhatatlanságával megállapítja, hogy állításaink a tényekkel ellenkezik, következtetéseink helytelenek, sőt rosszindulatúak.

A Sziny János közbirtokossági elnök által folyó hó 16-ára kibocsátott meghívóban az áll, hogy Gaal Endre Borszék haszonbérbeadása iránti indítványa felett határozathozatal. Ugy látszik Gaal Endre ur nem olvasta a meghívót, mert abból minden irui-olvasni tudó ember megállapította, hogy Borszéket Gaal Endre haszonbérbe akarja adni, illetve ily irányu indítványt tett. Erre mi megirtuk a véleményünket, mert egy ily nagyfontosságú kérdést szó nélkül nem hagyhatunk.

Gaal Endre ur most magyarázni óhajt, de éppen az ó állításai ellenkezik a tényekkel. Nemcsak a közgyűlési meghívó bizonyítja azt, hogy indítványt tett a haszonbérbeadás iránt, hanem ezen szándékát a múlt évben lapunk szerkesztőjének is hangzatos kommentárok kíséretében tudomására hozta azzal, hogy Borszéket egy romániai társaságnak 50 évre haszonbérbe fogják adni, a mivel Borszék mesés üzletet csinál. Szerkesztőnk a haszonbérletre jelentkező társaság két tagját saját szemével látta is Gaal Endre ur irodájában, éppen tárgyalás közben. Egyébként erről a tervezet bérbeadásáról az egész varmegye beszélt.

Hivatkozik Gaal Endre ur arra, hogy 1918. év nyarán több közbirtokossági tagból, köztük Sziny János elnökből álló bizottság egyhangulag a fürdő haszonbérbeadását határozta el. Erre azt mondhatjuk, hogy 1918. nyara nagyon regen volt, ma a viszonyok egészen mások, úgy politikai, mint gazdasági tekintetben. Megvagyunk győződve, hogy azoknak az uraknak is időközben más véleményük lett, amely a miénkkel ma teljesen megegyezik.

Hogy pedig Sziny János elnök és Cimbalmos jegyző a haszonbérbeadás miatt mondott le, azt éppen Gaal Endre urnak a napokban szerkesztőnkkel folytatott beszélgetéséből állapíthatjuk meg, kinek kijelentette, hogy Sziny és Cimbalmos már megunták a fürdő haszonbérbeadása körüli sok herce-hurcát, most már maguk sem tudják, hogy haszonbérbe adják-e a fürdőt vagy sem, ezért inkább megválnak állásaiktól. Egyébként a lemondások nem fontosak, mi ezt nem is állítottuk, mert minket a főkérdés, a haszonbérbeadás kérdésében való állásfoglalás érdekel. Mi a lemondások okáról csak feltételesen irtunk s ime Gaal Endre ur írásban megcáfolja, szóbelileg pedig megerősíti, akárcsak a bérbeadás kérdésében, ahol a meghívó szerint bérbead, fenti nyilatkozata szerint egyelőre nem ad bérbe.

Gaal Endre csodálatos közvetlenséggel nem restelli megismételni egy pár gyergyóinak azt az elcsépelet állítását, hogy a csikiak Gyergyónak ellenségei. Ez jó lehet neki kortesfogásnak az ó szűkebb gyergyói hazájában, de tőle, ki másfél évtized óta a csiki részekben a csikiak nem csekély támogatása révén működik, éppen ellenkező politikát várna mindenki, mert az

ilyen nevetséges, agyoncsépelet frázison Csikban — hol szintén komoly emberek vannak — csak mosolyogni tudnak.

Mi a haszonbérbeadás kérdéséről egy polemikát nem célzó, tárgyilagos véleményt adunk közre azon esetre, ha a birtokosság a fürdő haszonbérbeadásával komolyan foglalkozni fog. A Gaal Endre ur puffogatásainak tehát semmi alapja nincsen. A lapunk részére fenntartott oktatásait tartsa meg magának, mi nem kérünk belőle, tudunk a magunk lábán járni és amit írni szoktunk, azt előre jól átgondoljuk és mindig tényekre alapítjuk. A bíró semmiesetre sem ó, hanem a közönség.

Az Alcsiki Múmalom visszaélései.

Csikszereida, április 8.

Egy ízben már szóvá tettük az Agrár Takarékpénztár és Alcsiki Bank által alapított Alcsiki múmalom azon indolens eljárását, hogy a Szentmártonon levő múmalomban mult év augusztus és szeptember havában örles végett leadott gabonát 5—6 hónap mulva sem tudták visszakapni a tulajdonosok.

Sulyosabb beszámítás alá esik a múmalom ezen eljárása a mai rendkívül nehéz megélhetési viszonyok között, amikor a kenyér a legtöbb asztalról hiányzik és ha van, méregdrága. A múmalom állandóan hirdette a lapokban, hogy korlátlanul öröl. Mentek is az örletők bőven. Városunk és vidékéről is sokan küldtek gabonát a 17 kilométerre fekvő Szentmártonra. A liszt után is mentek elegenden, némelyik 6—7-szer is a drága fuvaron, de se gabonát, se lisztet nem kaptak. Üresen jöttek vissza.

Végre a bizalom is megcsökkent. Senki sem mert gabonát a malomba küldeni. Még az ottani lakosok se. Ma a malom egész modern felszerelésével áll. E sorok írója ott járt a malomban, hogy hét hónappal ezelőtt odaadott gabonáját, ha lisztben nem, legalább szemesen visszakapja. De csodák csodája, a malom áll és egy szem gabona sincs a malomban. Liszt még kevésbé.

Veszek használt iskolai tankönyveket

bármily mennyiségben,
a legmagasabb áron
Vákár könyvkereskedése Csikszereida.

Igen sokan vannak, kiknek hasonló esetük van. Se gabona, se liszt. Az üres zsákok állítólag a malomban megvannak. A tulajdonosok pedig várják a lisztet, közben hallatlan áron kénytelenek venni a gabonát.

Ilyen rossz viccet még nem csinált Csikban malom.

De van még rosszabb is, ami egyenesen bohózatba illő. A malmal — így beszélik Csikszerezében — leveleket írogat ide, hogy a tulajdonos fáradjon le a 17 kilométerre lévő Szentmartonra annak megállapítása végett, hogy mennyi gabonát adott át a malmalnak ez előtt 6—7 hónappal. Fizesse meg e kis fáradságért a fuvarát — a gabonájára ráadásul! Gyönyörű gondolkodás! És micsoda könyvetes!

Értesülésünk szerint a malom lisztet adott el egyeseknek, (s no meg a bizott sertések is fogyasztottak el egy kis gabonát. Szedő), ami könnyen megmagyarázza, hogy most miért nem kapják vissza a tulajdonosok saját gabonájukat vagy lisztjüket. Az ilyen eljárásra a büntetőtörvénykönyvben is lehet kifejezést találni.

Hallottuk ugyan azt is, hogy a malomban tolvajok jártak. De viszont azt is hallottuk, hogy ha loptak is, csak keveset és semmiestre sem annyit, mint a mennyi hiány van. Baj van tehát a kreta körül, de hogy nagyobb baj ne legyen, ajánljuk a malmal igazgatójának, hogy az üres zsákokat sürgősen töltesse meg liszttel és küldje el saját költségén a tulajdonosoknak, de csakis természetben és kifogástalanul, mert a tulajdonosok ellenkező esetben más uthoz találhatnak folyamodni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Rákosi Jenő jubileuma.** Bécsből jelentik, hogy a hetvennyolceves Rákosi Jenő a napokban üli meg ötvenéves írói jubileumát. Rákosi a konzervatív irodalom politika tisztelt legméltóbb harcosa. Eres küzdelmet vívott mindenki ellen, meg Ady Endre ellen is. — akiben destruktív erőt sejtett. Belsőletes, meggyőződéses alakja előtt irodalmi és politikai ellenfelei is mindig meghajoltak. Jelemező, hogy Szabó Dezső, Kosztolányi Dezső és a többi frissen szervezkedett írók neki ajánították fel az írók új szövetségének elnöki tisztét, de Rákosi Jenő fulminans haraggal jelentette ki lapjában, hogy „nem hajlandó semmiféle közösséget sem vállalni a kereszténység és a magyarság jeiszavának megcsufolóival.”

— **Műsoros-estély.** A csikszerezéi Iparos nőegylet folyó hó 24-én műsoros estélyt rendez a Hutter-kávéház termében. Az előkészületek és próbák már folynak. Az estély iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezők által összeállított kiváló műsor az est sikerét a legtöbbször mértékben biztosítja. Kitűnő bűferről a nőegylet gondoskodik. A részletes műsört falragaszokon közzik.

— **A semleges zóna.** A kiűrtett magyar területeken a Clemenceau vonalig egy széles semleges zóna húzódik. Mint értesülünk, a tisztántul magyarországi részen szabad közlekedés van a demarkációs vonal mentén levő semleges zóna kivételével. A vonatok Városháramény, Mátészalka, Vámospercs, Konyár, Berettyóújfalú, Szeghalom, Dévaványa, Mezőtur, Szarvas, Fábán, Hódmezővásárhelyig közlekednek.

— **A Times leleplezése.** A Times azt a gyanút kürtöli világra reális adatok és saját következtetései alapján, hogy a német spartakista forradalom, a hollandi sztrájkok, az elzászlothingiai bányások amerikaiázása és végül az angol bányász-mozgalmak valamennyien egy hatalmas világtervnek megnyilvánulásai. Bizalmas értesülések szerint, úgy látszik, hogy még ezen év nyarán, az egész világra kiterjedő államcsínyt akarnak csinálni. Mindamellett bizonyos akadályok gördültek ez óriási terv ele. Hollandia nagy katonai készülődéseket végez a spartakista betörések ellen. Intézkedése a kommunista szerveket ugyancsak feidühosították. A kommunista sajtó kimutatja foga fehéret. Azt írja, hogy a holland kormány magatartása nem lesz képes az angol bányamunkások sztrájkját elhárítani. A Times figyelmezteti a hivatalos köröket, hogy az egész világ munkássága hacsra készülődik, tehát készülni kell az ellenintézkedésekre is.

— **Meghívó.** A csikszentgyörgy — bányfalvi iparosok olvasóköri egyesülete, 1920. április 24-én, a község háza nagytermében, saját pénztára javára táncmulatságot rendez. Személyjegye 15 K. Családjegye 30 K.

— **Trencsén-Teplitz eladása.** Pilseni jelentés szerint Trencsén-Teplitz-fürdőt kilenc millió koronáért megvette a Cseh Agrárbank.

— **A gyimesi rablógylkosság.** A múlt évben Tankó Bitang Jaos gazdag gyimesi csángót lakásán meggyilkolva és kifosztva találták. A gyilkosság annak idején nagy port vert fel s nyomában megindult a nyomozás a gazdag csángó gyilkosainak kiderítésére. A tetteseket csakhamar el is fogták Jude Ilie csendőrkáplár és Kampián Szerofin közkatona személyében, kik közül a csendőrkáplár a kolozsvári Fellegváról megszökött. Ez ügyben most hozta meg a kolozsvári hadbíróság ítéletét. A megszökött Jude Ilie káplárt in contumáciam a vizsgálat folyamán felvett jegyzőkönyvek alapján golyó általi halálra, Kampián Szerofint pedig, ki jelenleg is fogságban van, tíz évi kényszermunkára ítélte a hadbíróság. Kampián felebbezett.

— **Purifikálás Fogarasban.** A bukaresti Dácia jelenti: Fogaras vármegye új prefektusa dr. Vasu Oktávián, az élelmezési bizottság működését vizsgálat alá vette és sok visezet állapított meg. A megejtett anket következtében Popescu Todort, a vármegye szubprefektusát és Fogaras város polgármesterét felfüggesztették állásukból. — A visszaétesek ügyében a törvényszék bevezette a vizsgálatot.

— **Uj prefekt.** Értesülésünk szerint az Avarescu-kormány dr. Doublesiu György csiki prefektet Hunyad, dr. Vasu Sandor Arad vármegyei ügyvédet Csikvármegye prefektjévé nevezte ki.

— **As első magyar nőképviseelő programja.** Bécsből jelentik: A magyar nemzetgyűlés tagjai érdeklődéssel várják Schlichta Margitnak, a budapesti első kerület megválasztott képviselőjének bemutatkozását, aki a keddi ülésen jelent meg először a parlamentben. — Eppen szavazás volt, amikor az ülés terembe lépet Schlichta Margit, nagy aktakíválva a kezében. Mar a folyóóon melegen üdvözölte Simonyi-Bemadam magyar miniszterelnök, Rakovsky István házelnök, Haller kultuszminiszter Huszar Károlyval lépet be a terembe és a baloldal második padsorának a sarkán foglalt helyet Huszar Károly mögött. Nagy eljenzéssel fogadták s néhány nő a karól kendőbogytatással üdvözölte. Egy hécel lap Budapestben idős munkatárs beszégetést folytatott az első magyar női képviselővel. Elmondja az osztrak újságró beszámolójában, hogy a magyar parlament első női tagját egyszeri felteke ruhában találta, a magyar nővérek két keresztjével a mellőn. Ez az egyetlen ökszer, amit viselt. Duna felete haj koronássa, magas homlokát, arcán állandó mosoly, szürke szeméből ökösség sugárlik. Boldogan kőszöni meg az idegen újságró gratulációját és üsmör asavakban foglalja össze programját: „A családunk az érdeket kell bevinni az országos politikába, mert ha az elestnyul, ha az egyének tönkremenek, akkor a politika magától összeomlik, akkor nem lesz kinek politikát csinálni. Törökország osztaíási és nevelésügyi reformokra fognak irányulni.”

— **A meglepett kartyások.** Csikszerezeda mindig a kányás városok közé tartozott, ahol nehezen szerzett ezresek pilanatok alatt cseréltek gazdat. A múlt hét szenzációja volt a kartyások történetében a katonai és rendőrbatóság beavatkozása a Hutter-kávéházban, ahol a meglepett makkázók es tivolizóktól körülbelül 30000 koronát koboztak el. A játékosok átutazó juhkereskedők és egy pár helyi kartyanagyság, közöttük Szabó Lajos borbély voltak.

— **Az Erdélyi Szemle huvétí száma legfényesebb bizonyítéka** mellett, hogy a lap ma Erdély legfényesebb íróit, művészeit és tudósait mondhatja magának. Amit az Erdélyi Szemle a huvétí ünnepek alkalmával produkált, szinte esemény számba megy, mert koncentrált irodalmi viszonyait között senki-em hitte eddig, hogy Erdély ilyen magas színvonalu irodalmi terelésre képes. A lap a rendezésén majdnem háromszor nagyobb terjedelemmel jelent meg a nagyassánu tanulmány, novellát, verset és apró elket foglal magában. Tanulmányt Márki Bándor, Ravass László, Bartók György, De Kány István dr., Makky Ernő, Lavota Reszó; novellát pedig Makky Bándor, Gyatay Domokos, Nagy Géza stb. írtak. A poéták közül Roményik Bándor, Berde Mária, Petres Kálmán, Szabó Jenő, Bakóczy Károly, Áprily Lajos szerepelnek egy-két verssel. A rovatból kiemelkedik Bethlenfalvy Pál, Csélyi Bálint, Kovács László, Tordai József, Jász Pál és mások kisebb leteleköt írása. Az ünneplő szám ára 10 K.

— **90.500 korona egy tenyeszbika.** Bábólnán a héten volt a tenyeszbika-árverés, melyen 24 bábólnai és 12 kishéri bikát árvereztek el. A bábólnai bikák átlagosan 45.660 koronáért, a kishéri bikák 32.120 koronáért keltek el. A legdrágább bika 90.500 koronáért kelt el. A legközelebbi tenyeszbika-vásárt április 29-én Szombathelyen rendezi a Vas megyei Gazdasági Egyesület, ahol 120 symmenthali bikát árvereznek majd el.

— **Gazdak figyelmebe.** A Csikvármegyei Gazdasági Egyesülethez a takarmány vetőmagvak megérkeztek s azok az egyesületi irodalomban (Csikszerezeda, vármegyei háza) a délelőtti órákban a gazdaközönseg rendelkezésére állnak. Ugyanott ekék, boronák és laposvasak is kaphatók. A raktáron nem levő mezőgazdasági gépek- és eszközökre megrendeléseket szintén elfogad a Gazdasági Egyesület s viszont megvesz mindenféle megrongálódott mezőgazdasági gépet.

— **Halálozás.** Bartha Emmus élete tavaszán, április 14-én, hosszas szenvedés után Csikszerezében elhunyt. Halálát édesanyja özv. Bartha Istvánné, valamint testverei Annus, Rózsika, Marika, Antal, Juci, Erzsike és Vica gyászolják.

— **Éhínség a tót földön.** A Neue Freie Presse egy budapesti híradást közöli, amely szerint Csehország valóságos gazdasági csőd előtt áll. A tót és rutén vidékeken nagy élelmezési nehézségek vannak. Éhínség van ott. Katonai betegszállító kocsik szedik össze az utcán az éhség miatt összeesett embereket. Kaszán az éhség miatt felkelés volt. A tömeg meg támadta az élelmezési hivatalt és agyonverte a cseh élelmezési biztost. Katonaszágot rendeltek ki, mely több sortűzet adott le a zaryagókra. Tizenkét hallott maradt az utcán. Állítólag maguk a csehek terjesztik a bolsevizmust. Hasonló tüntetések voltak Trencsénben és Nyitrán is.

— **Mozi hir.** Vasárnap április hó 18-án a városi moziban Paylander Waldemar fellepesével a „Bohem szerelem” című nagyhatású életkép megy. Ezt a filmet csak nagy áldozatok áron sikerült megszerezni a vezetőségnek.

— **Tanmulatság és fürdőmegnyitás.** A csikszögödi intelligens ifjuság, 1920. évi április hó 25-én (vasárnap), a nagyhatású javara, Zsögödfürdőn, confetti és serpentin csatávalegybekötött tanmulatságotrendez. Ugyanez alkalommal lesz a fürdőmegnyitás is s így iztetes ételekről és jó zamatu italokról valamint a szoid kiszolgálásról maga a fürdőtulajdonos Zerbesz György gondoskodik.

— **Dollárt gyűjtenek a magyar hadifoglyok hazaszállítására.** Az amerikai magyar szövetség titkara, Pessenlehner Antal dr. széleskörű akciót indított meg a Sziberiában maradt magyar nemzetiségű hadifoglyok hazahozatala érdekében. E célból érintkezésbe lépett dr. Koppellel, az amerikai Vöröskereszt-egyesület igazgatójával és az amerikai kormány államtitkárával, akik értesítettek őt, hogy Sziberiában mintegy huszezer hadifogoly áll a gondozásuk alatt, akik közül hetezere tehető a magyarok száma. A magyar hadifoglyok hazaszállításához hatszáz ezer dollárra volna szükség. Ennek az összeggyűjtésére az amerikai magyar szövetség már meg is kezdte akcióját. A hazaszállítás Sziberiából Amerikán keresztül eszközölnék.

— **Rendelet a tisztokról.** A hadügyminisztérium személyzeti osztályának 1920. március 6-án 3169. sz. értelmében a VI. hadtestparancsnok — tábornok ur rendelete folytán van szerencsém értesíteni, hogy a osztrak-magyar hadsereg tén.leges tisztjei, kiknek a román hadseregbe való kérésük visszautasított, új kérésrel folyamodhatnak a hadsereg tartalék kereteibe való felvételért. P. Hadiszállás főnöke: D. I. Motos s k., alezredes.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Április havi teendők a méhesben.

Az esetleg elmaradt tavaszi vizsgálat megéjtendő. Ennek lényege: meggyőződni, hogy van-e a családnak anyja (a fias) arról mindjárt megtudjuk), van-e elegendő méze a hordas kezdetéig, ha nem volna, úgy etetni kell, nincsen-e valami rendetlenség? Kutatni kell annak okát s ha megtaláljuk mindjárt orvosoljuk. Ha a hó vége fele a gyümölcsfák virágából uordanak jul, a kaptár már bővíthető. Két fedett fiasítasos lép közé tesszük az üres dolgozó lépeket. Építetni meg nem szabad. A takarókat úgy a kaptárakban, mint a kasokban meghagyjuk még e hoban. Az anya naponta most 500—1300 petet rak. A méhes száma 11—40.000 családonként. Havi mez fogyasztás 1.5—2 kg. Lepszekrenyecinket kénezzük a moly ellen. Itatorol gondoskodjunk. Gyeuge népi családjainkat, melyek csak 4 keretet fednek, egyesítsük. Egyesítés előtt 1—2 nappal a fiasítandó családot anyátlanítsuk meg. A kasos méheszek figyeljék szeretettel meheiket. Ha azok hordanak virágot, jele annak, hogy fiasítást apojnak, tehát a családnak van anyja. A kasos méheszek szerezzék be a nyar folyamán a kaptárakat, méheszeti eszközöket és össze vagják be keretekbe a lépet s telepítsék kaptárba a kasos családokat. Kaptárban való kezelése a meheknek hosszabb és több gyönyörűséget nyújt. Mählegelő: körisfa, berkenye, gyümölcs és diszfa, repce. Vegyünk mezelő virágmagvakat: zsálya, méhfű, levendula, malyva, facelia, itróp, kék mák stb. stb.

Az Agrár alaptőkeemelése.

— Beszámoló a tavalyi üzletéről. —

Az Agrár beszámolójának adataival kapcsolatban, melyek egyrészt kiváló üzleti sikerekről, másrészt nagykonceptiójú új elhatározásokról tanuskodnak, teljes határozottsággal konstatálható, hogy ez a hatalmas fejlődésű és virágzó pénzintézet a változott körülmények közt is nemcsak megtartotta pozícióját, hanem friss csapásokon haladva, az iparfejlesztés terén fejt ki fokozottabb tevékenységet, az új területekkel egyidejűleg új pénzforgásokat szerezve meg. Ez az eredmény az Agrár nagygyűléseinek létszáma Bodor Pál vezérigazgatónak érdeme, aki ezáltal is idejében tudott kezdeményezni s vele együtt osztozik az érdemben kitűnő munkatársa, Fekete Manó igazgató, akinek tevékenysége szoros összefüggésű az intézet fejlődésével.

Az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Marosvásárhely dr. Kemény Akos báró elnöke alatt folyó hó 6-án tartott igazgatósági ülésén megállapította 1919. évi mérlegét. Az intézet a lefolyt XXIII-ik üzletévben 1.093.242,23 K tiszta nyereséget ért el (az előző évi 967.667,18 K-val szemben). Az igazgatóság a folyó hó 17-én megtartandó közgyűlésnek husz koronás osztalék kifizetését fogja javasolni az előző évi 18 K-val szemben.

Jelentésében rámutat azokra az egyre fokozódó nehezítőkre, melyekkel a jegybanki kapcsolat és a üzletési eszközökbeni hiány folytán meg kellett küzdenie. Egyben azonban megnyugvással állapítja meg, hogy betevői igényeit — e nehéz körülmények dacára — a lehetőséghez képest kielégítenie sikerült. Betét-állománya az üzletév első harmadában jelentősen emelkedett s e körülmény folytán évszázadok óta cimen, az előző évi 39.992,018 K-val szemben 49.695,200 K állott kezelése alatt. A mérlegben 1.155,560 K-val szereplő 1.737,1000 K névértékű felmondható pénztárjegyei és hadikölcsönkötvényei a névérték 70—60 és 55%-ában, saját vállalatát és affiliált pénzintézeti (számszerint huszonkettő) részvényei pedig kibocsátási áron értékeltek, latens-tartalékai jelentősen emelkedtek. Az adók és személyzeti költségek természetesen növekedése a költségcsatlán 261,047 K emelkedést mutat. E körülmények figyelembe vételével az Agrár Takarékpénztár 1919. évi üzleteredménye, mely lehetővé teszi 1%-al magasabb osztalék kiutalását mellett a tartalékalapoknak 2.500,000 K-val leendő dotálását, teljes mértékben kielégítőnek nevezhető.

Affiliált intézetei és saját alapításai folyószámla-tartozásainak, valamint az ipar- és kereskedelem rendelkezésére bocsátott tőkéinek az előző üzletévvel szemben 21.954,000 K-val történt emelkedése az egész vonalon érvényesült fokozottabb üzleti tevékenységről tesz tanúságot. Az intézet 11 fiókja, üzletköre bővítésével igen élénk és eredményes tevékenységet fejtett ki. Pénzügyi affiliációi közül különösen az „Erdélyrészi Váltóüzleti r.-t.” emelkedett értékpapír es idegenpénz forgalmával és a kolozsvári „Magyar Bank r.-t.” ipari tevékenységének céltudatos fejlesztésével értek el említésre méltó eredményeket. Az igazgatóság csikszeredai fiók főnökét, Turóczy Zoltánt, e fiókintézet fejlesztése körüli érdemei elismerésül, igazgatóvá nevezte ki.

Az intézet vezetősége, mely az Agrár takarékpénztárral szemben támasztható igényeknek az intézet saját tőkéivel való összhangzásba hozataláról a multakban is állandóan gondoskodott, a lényegesen megváltozott gazdasági és pénzügyi helyzetre való tekintettel kapcsolatot keresett és talált egy megfelelő tőkeerőt reprezentáló és ennélfogva az intézet jövő fejlődését mindenekben biztosítani tudó külföldi pénzintézettel: a „S. A. Banca Commerciale Italiana”-val. Ez a hatalmas milánói pénzintézet átvette az Agrár takarékpénztárnak a multban a Magyar Agrár és Járulékbank által birtokolt részvényeit s egyben készségeit jelentette ki arra nézve, hogy az intézet további tőkeemelési rendén kibocsátásra kerülő részvényeinek felét (esetleg ezt megvalósuló mennyiséget is) átvegye.

Az igazgatóság ennélfogva a folyó hó 17-én megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja az intézet eddigi 6 millió koronás alaptőkéjének egyelőre tizenket milliárd koronára leendő felemelését olyképpen, hogy a részvényeseknek minden két részvény után egy új részvény átvétele biztosított 350 koronás kibocsátási áron (melyben a 6 koronás részvény előállítási költség is bevonultatott.)

A transactio, az affiliáló olasz pénzintézet hatalmas tőkeereje folytán, jelentős határkövet fog képezni az Agrár takarékpénztár további fejlődésének történetében.

Magán árverés.

Csikszeredában, a Vadász-utca 4. sz. alatt levő (régebben Szvoboda József tulajdonában volt) emeletes kőházamat 1920. évi május hó 8-án délelőtt 10 óra kor a Gimnázium-utca 15. számú ház földszíni helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladom.

Kikiáltási ár 150000 korona. Bánat pénz 15000 kor. Fizetési feltételek az árverés megkezdése előtt fognak megállapítani.

1-3 Dr. Halmann József.

IRODALOM.

„Legén, má' lebbedez a szél!”

cimen jelenik meg a közel jövőben Szini Lajosnak, a székelység elismert írójának második könyve a Lajiba sorozatban. A széles körben tetszéssel fogadott Nyúszkölés után nincs kétségünk abban, hogy ez újabb s ugyancsak székel nyelvjárásban írt könyvének is hangos sikere lesz. Szini most megjelent könyvében Laji bá-nak s Alózi komájának a kommunista Budapestén Átélt kalandozásait meséli el színpadképszerű ötletességével mindvégig hangos derűségeben tartva az olvasót. Laji bá s társa három millió korona kársejlyért Budapestre utazik s mire odaérnek ott már a kommunizmus dühöng. Természetesen üres kézzel kár a két atyafi háza, ám előbb a kalandoknak sorozatát élék át s az író a góbék ferde kelyzetet bravúros ügyességgel használja fel arra, hogy minél izzóbb humorral szolgáljon olvasóinak. A könyvre, mely könyvtári forgalomba nem kerül, jóelőre felhívjuk olvasóink figyelmét. Husz koronás könyvtári és 50 koronás amatőr kiadásban jelenik meg s legcélszerűbb levelező-lapon jegyzetelni elő a kívánt példányt Sándori Mihály könyvkiadó Gyergyószentmiklós címén.

S. Nagy László versei.

S. Nagy László, az irodalmi törekvéseiről jól ismert költő „Késő Későbátar” címmel újabb verses kötetet adott ki, mely jobb eddigi költői munkáinak. A verskötetet a közönség figyelmébe ajánljuk. Ára 6 korona. Kapható Kolozsvárt a szerszónél.

A román katonai paranosnokság rendeletére közöljük:

A 20. Hadosztály hadbírósa 1920. évi február hó 1-től március 1-ig az alant felsorolt egyéneket a következő büntetésekkel sújtotta különböző tettekért: 1. Dat Ilyést Feketeölgy, 6 hónapi elzárással állam anyagok való lopásáért. 2. Skilezer Hermant Nagy-Károly, 6 hónapi elzárással és 500 lei büntetéssel igazolványok nélkül való utazásáért. 3. Herman Endrét Nagykarcsi, 6 hónapi elzárással 500 lei pénzbüntetéssel u. a. 4. Preimer Ermet Becitam, 1 évi elzárással aláírás utánzásáért. 5. Inre Lajos Baranaziom, 2 évi elzárással és 1000 lei pénzbüntetéssel álhírek terjesztéséért. 6. Jászpáli Belát Debelin, 3 hónapi elzárással 1000 lei pénzbüntetéssel u. a. 7. Manyer Lászlót Nagykorös, 1 évi elzárással lazangásáért. 8. Iker Józsefet Nagykorös, u. a. 9. Dankó Lászlót, Nagykorös, u. a. 10. Maner István Szentmárton, u. a. 11. Matai Gábort Unguras, 6 hónapi börtönnel lopásáért és tolvajságáért. 12. Cristiu Pált Tisza, 10 évi börtönnel bűncselekményre való rábujtogatásáért. 13. Paki Mártát Debrecen, 15 napi elzárással és 3000 lei pénzbüntetéssel álhírek terjesztéséért. 14. Szatmár Zoltánt Debrecen, 3 hónapi elzárással és 400 lei pénzbüntetéssel u. a. 15. Circa Károlyt Nagymás, 3 évi elzárással és 4000 lei u. a. 16. Faragó Sándort Debrecen, 3 hónapi elzárással és 500 lei u. a. 17. Gros Gros Imrét Tisapolgár, 1 évi elzárással közönmű hamisításáért.

A 21. Gyalog Hadosztály hadbírósa 1920. évi február hó 1-től, március 1-ig az alant megnevezett egyéneket különböző tettekért a következő büntetésekkel sújtotta: 1. Kovács Gergelyt Kumiorne, 1 hónapi elzárással fegyver be nem szolgáltatásáért. 2. Libin Józsefet Pécska, 5 hónapi elzárással álhírek terjesztéséért. 3. Török Kálmánt Rákorzi, 15 napi elzárással és 1500 lei pénzbüntetéssel fegyver be nem szolgáltatásáért.

A felügyeleti zóna bírósága 1920. évi február hó 1-től, 1920. évi március hó 1-ig az alant megnevezett egyéneket a következő büntetéssel sújtotta különböző tettekért: 1. Debreceni Károlyt Kaskó, 500 lei pénzbüntetéssel álhírek terjesztéséért. 2. Reisinger Józsefet Debrecen, 1500 lei pénzbüntetéssel u. a. 3. Boronkosa Vexiester Jorkas, 2000 lei pénzbüntetéssel u. a.

A 2-ik Vadász hadosztály bírósága 1920. évi február hó 1-től, március hó 1-ig különböző tettekért az alant megnevezett egyéneket a következő büntetéssel sújtotta: 1. Szabó Józsefet Tuitdes, 2 hónapi elzárással és 1000 lei pénzbüntetéssel kihágásokért. 2. Mozsár Ferencet Balmazújváros, 1 évi elzárással és 1000 lei pénzbüntetéssel kihágásokért. 3. Kolovicsi Sándort Csek, 6 hónapi elzárással és 5000 lei pénzbüntetéssel kihágásokért. 4. Nagy Tamást Tiszaszölös, 1 évi elzárással és 8000 lei pénzbüntetéssel kihágásokért. (Folyt. köv.)

Eladó Csikszeredában, Apaffy-utca 41. szám alatti épületes belsőség kerttel együtt. Cim a kiadóhivatalban. 2-

BOR

nagyobb vételben kapható literenkint 20 kor.-ért Lukács Kristófnál, Gyimesbükk. 1-3

Korniss Zsigmond és Márton

bornagykereskedők Arad, Boros Béni-tér 21. Ajánlják elsőrendű Aradhegyaljai asztali és fajborokat. 2-2

Egy jó karban levő heverődivany (szolon) egy iroasztal es ket ablakra való függöny megvetelre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Egy 16 méter hosszú, jó karban levő csűr eladó. — Tudakozódni a kiadóhivatalban. 1-2

Egy darab 1 1/2 éves Simenthali bika tenyészigazolványai eliatva eladó özv. Roth Istvannal, Gyergyóalfalu. 1-2

Szám. 776—1920.

Hirdetmény.

Csikszereda város tanácsa elad: 1 db 4 Hp. tekvőhengertű üzemkepes benzín motort, kikiáltási ár 10.000 korona, 3 Hp. allohengerű benzín motort, faaprításra berendezve, kisebb hibával, kikiáltási ár 12.000 korona.

Zárt ajánlatok 5 százalékos bánatpénznek a városi penztárban való egyidejű deponálásával a városi tanácshoz nyújtandók be folyó hó 21-en délelőtt 12 óráig. A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy a megfelelő ajánlat tevő között a két motorra, vagy azok egyikére meg nyilvános árverést eszközölhessen. Utolagoe ajánlatok nem fogadtatnak el.

Csikszereda, 1920. évi április hó 10.

A városi tanács.

Meheket veszünk országos kaptárakban. Árakkal es helyei megjelölt ajánlatokat a kiadóba kerünk.

FIGYELEM!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, Csikvármegye közönségét, hogy Csikszeredán, Rákóczi-utca 18. sz. a. egy a modern technika követelményeinek teljesen megfelelő

épület- és diszmű-bádogos műhelyt

rendeztem be. Eivállatok különösen toronyfödéseket, amelyhez saját hordozható álványom van, továbbá mindennemű konyhaedényeket, épület és diszmű-bádogos munkákat, amelyekről költségvetést es tervet díjtalanul készítek. — Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel:

BERKECZY ÁRPÁD épület- és diszmű-bádogos, Csikszeredában.

Ordafőző-üstök cimezését a legpontosabban elkészítem.

Mindennemű javítások jól es pontosan eszközöltetnek! Jutányos árak!

Van szerencsém a t. vevőközönség tudomására hozni, hogy elvállalok első minőségű **malomköveket**.

Ugyszintén gránit, márvány, trakht

• sirköveket •

egy-egy méretekből raktáron is található.

Gaál Kálmán,

képesített kőfaragó és malomkőmester Zsögöd. Ugyanott felvétetik 3-4 kőfaragó-szolgálat 60-70 korona napidíj mellett.

2-4

Szám: 260—1920. mj.

6-10

HIRDETMÉNY.

Közhirre teszem, hogy a magánjavak pénztára a Csikvármegye területén fekvő földbirtokokra és házakra, a becsérték fele részéig, de későbbi rendelkezésig 20000 koronánál nem nagyobb összegű kölcsönöket ad 5% kamat és első helyen való telekkönyvi bekebelezés mellett.

A becsérték rendszerint az állami adó összeg alapján, avagy egyes esetekben a fél költségen eszközözlendő becsülés útján állapítatik meg.

Kik kölcsönt óhajtanak igénybe venni, ez iránti kérésüket a lekötési szándékolt ingatlan kataszteri birtok-iv kivonatával és a vonatkozó telekkönyv hiteles másolatával felszerelve a hivatalos órák alatt beadhatják hozzám.

Csikvármegyei magánjavak igazgatósága.

Csikszereda, 1920. március hó 9.

Dr. Gaál Endre,
igazgató.

Ujjonnan átalakított műmalmomban elvállalok bárminemű

7-10

GABONA KIÖRLÉSÉT.

Készítetek kenyér, finomlisztet és grizt. — Az örlések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

PAPP KÁROLY,

Első csikszeredai henger-műmalom tulajdonosa.

Ha butort akar vásárolni,

ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

SZÉKELY és RÉTI

Erdélyrészi Butorgyár R. Társaság hatalmas szépen berendezett

BUTORTERMEIT

Nagy választék egyszerűbb és egész finom butorokban, jutányos árak, szolid kiszolgálás.

4-

SZESZ ÉS SZESZESITAL KIMÉRŐK FIGYELMÉBE!

Csikszereda r. t. város Városház-utca 4. sz. (Régi postaépület) volt szeszraktárhelyiségben szesz- és szeszitalok nagyban és kicsinybeni kimérését megnyitotta.

Állandóan raktáron tart:

szavatolt 96°-os baróti szeszt, valamint rum, cognac, szilvórium, borseprő és mindennemű likőr feléket.

Tekintettel arra, hogy közvetlenül elsőrendű gyári összeköttetések vannak, módomban van a t. vevőimet a legolcsóbb napi áron, minőségben pedig a legmesszebbmenő igényeknek eleget téve, kiszolgálni. Szives pártfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szántó Ernő üzletvezető,

Csikszereda, Városház-utca 4. szám. Régi postaépület, volt szeszraktárhelyiség.

8-52

KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM ÁTVÉTEL!

Alulírott, Csikszeredában a Hutter kávéház és éttermet átvettem s azt 1920. évi április hó 15-én (csütörtökön)

ÜNNEPÉLYESEN MEGNYITOTTAM. :-:

Főtörekvésem, hogy vendégeimet izletes ételekkel és jó zamatu italokkal, mérsékelt árak és szolid kiszolgálás mellett elláthassam. — Szives pártfogást kér, kiváló tisztelettel

Vass Géza vendéglős, Csikszeredában.

Naponta frissen csapolt sör és villásreggeli bármely időben kapható.

2-4

Kiadom haszonbérre, esetleg örök áron is eladom a csikszeredai állomás területén levő

**áruraktáromat,
betonos pincevel együtt.**

Értekezhetni Meskó Kálmánnal, Madéfalva.

4-5

VERESS SÁNDOR Dr.
FOGORVOS

Rendel naponta délután 2-6 óráig.
Csikszereda, Mikó-utca 34. szám.

6-

MEGHIVÓ.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság Gyergyótölgyes

Az 1919. évi üzletéről

XIII-ik évi rendes közgyűlését

Gyergyótölgyesen, 1920. évi április hó 25-én, vasárnap délután 2 órakor, az intézet helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó és két tagú bizottság kiküldése, a részvények képviselőinek számbavételére.
2. Zárószámadás és mérleg bemutatása.
3. Igazgatósági jelentés.
4. Felügyelő bizottság jelentése.
5. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása tárgyában és a felmentvények megadása.
6. Lemondás folytán megüresedett könyvelői állás betöltése.
7. Indítványok tárgyalása.

Gyergyótölgyes, 1920. február hó 18-án.

Az igazgatóság.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság Gyergyótölgyes Vagyon Mérleg-Szamlája.

F. v. lapja	VAGYON		F. v. lapja	TEHER			
	Kor.	f		Kor.	f		
78	Pénztár készlet	30894	46	1	Részvény alaptőke	150000	—
76	Váltókban	359768	21	21	Tartalék alap	5373	30
77	Kezességi kötvényekben	275746	—	79	Takarék betétek	437110	44
81	Jelzálogokban	80081	—	37	Folyó számlán	190894	01
82	Többek számláján	53204	50	84	Átmeneti kamatok	5497	87
24	Ingatlanokban	4000	—	33	Fel nem vett osztalék	3705	—
71	Értékpapirokb. 5000 K n. é. 6% hadik.	2500	—		Nyereség mult évről áth.	194 22	—
3	Berendezés	786	45		ez évi	14202 78	14400
		806980	62			806980	62

Gyergyótölgyes, 1919. évi december hó 31-én.

ifj. Todor Antal s. k.,
igazgató.

Veress Lajos s. k.,
elnök.

Dobribán Jakab s. k.,
h. könyvelő.

Dobreán Demeter s. k., Fekete Manó s. k., E. Deér Kálmán s. k., Osató József s. k., Csató Sándor s. k.,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Nicolescu Aurél s. k., Görög Gyula s. k., Dobribán Péter s. k., Ifj. Todor Antal s. k.,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság:

Gyergyótölgyes, 1919. december hó 31-én

Csató István s. k.,
f. b. tag.

Görög György s. k.,
f. b. elnök.

Strul Mórits s. k.,
f. b. tag.

Halm Simon s. k.,
f. b. tag.

Jó karban levő

cséplőgarnitúrákat, fűkaszalókat,
aratógépeket, vetőgépeket és más
gépeket keresünk megvételre

SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE
Sepsiszentgyörgy.

4-5